

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 3.5.2024 HE 44/2024 vp

HAK; Hätäkeskuslaitoksen lausunto hallituksen esityksestä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esityksessä esitetään muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia niin, että laissa säädetystä siirtovelvoitteesta poistettaisiin verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavan teleyrityksen sekä yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän velvoite siirtää Yleisradion julkisen palvelun radio-ohjelmistot.

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa kaapeliverkoissa tehokkaampi verkon käyttö ja laadullisesti parempien yhteyksien tarjoaminen. Lisäksi esityksellä saatetaan kansallinen siirtovelvoitesäätely vastaamaan EU-säätelyn asettamia vaatimuksia.

Vaaratiedotteesta annetun lain (L2012/466) mukaan vaaratiedote on toimivaltaisen viranomaisen antama tiedote, jonka tarkoitus on varoittaa vaarallisesta tapahtumasta ja antaa väestölle toimintaohjeita. Vaaratiedote annetaan, jos se on välttämätöntä väestön varoittamiseksi silloin, kun vaarallisen tapahtuman seurauksena voi aiheutua ihmisille hengen- tai terveysvaara taikka vaara merkittävälle omaisuuden vaurioitumiselle tai tuhoutumiselle.

Vaaratiedotteen tehokas käyttö edellyttää, että sillä saavutetaan kattavasti vaarassa oleva väestö. Tämän vuoksi vaaratiedotteet jaetaan mahdollisimman monikanavaisesti, jotta eri kanavat täydentäisivät toisiaan. Siitä huolimatta selvitysten perusteella on arvioitu, että käytössä olevilla menetelmillä vaaratiedotteet tavoittavat kohteena olevan väestön enintään 50 prosenttisesti. Arvion mukaan radion kautta kohderyhmästä tavoitetaan 6 – 8 prosenttia.

Yleisradio Oy:n lakisääteinen velvoite olla mukana vaaratiedotteiden välitysprosessissa on tärkeä, koska se parantaa vaaratiedotteiden kattavuutta. Nykyinen 112Suomi -sovellus on ladattu noin 2 miljoonaan älypuhelimelle, mutta sovelluksen toimivuus edellyttää käyttäjältä aika ajoin tehtäviä toimenpiteitä. Osin tästä johtuen tavoitettavuus sovelluksen avulla on noin kolmasosa sen ladanneista.

Esitys perustuu odotukseen, että 85.000 – 170.000 kotitaloutta muuttaa nopeasti käyttämiään välineitä radiolähetysten kuuntelemisessa. Kaapeliradiolla on kuitenkin käyttäjiä, joille siirtymä vaihtoehtoiseen

jakelutapaan on vaikeaa. Antennikuuluvuus voi olla heikko, taloudelliset rasitteet ovat esteenä, muiden jakelutapojen käyttöön liittyvä osaaminen puuttuu sekä aistirajoitteiden asettamat vaatimukset.

Esitys perustuu myös odotukseen siitä, että vaaratiedottamisen kehittäminen poistaisi tarpeen radion välityksellä tapahtuvalle vaaratiedottamiselle. Vaaratiedottamista ollaankin kehittämässä Cell broadcast – teknologialla, mutta tekninen toteutus rahoituksineen, suunnitteluineen, toteutuksineen ja käyttöönottoineen edellyttää vielä vuosien työtä.

Ottaen huomioon vaaratiedottamisen tarkoitus ja merkitys, vaikutusarviointi ei voi perustua odotuksiin vaan vallitsevaan tosiasialliseen tilanteeseen. Lain voimaantulo esityksen mukaisesti kesällä 2024 tarkoittaisi yhden vaaratiedotekanavan poistamista ennen korvaavien tapojen toteuttamista. Tällä olisi negatiivinen vaikutus vaaratiedottamisen tarkoituksen toteuttamisessa eli väestön varoittamiseen vakavan vaaran uhatessa.

Esitetty siirtovelvoitteen poisto nykytilanteessa vähentäisi vaaratiedotteiden vastaanottamisen kattavuutta väestön keskuudessa. Siirtovelvoitteen säilyminen on teledirektiivin 114 artiklan mukaisesti välttämätöntä yleisen edun eli vaaratiedotteiden välittämiseksi, joten oikeudellisia esteitä säilyttämiselle ei ole.

Hätäkeskuslaitos toteaa, että esitetty siirtovelvoitteen poisto ei nykyisessä tilanteessa ole vielä ajankohtaista.

Hätäkeskuslaitoksen ylijohtaja

Taito Vainio

Esikuntapäällikkö

Iiro Clouberg

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 10.05.2024 klo 12:23. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

Jakelu

Eduskunta, Liikenne- ja viestintävaliokunta

Tiedoksi

Hallinto- ja tukipalveluosaston osastopäällikkö
Hätäkeskusten ja yksiköiden päälliköt

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Johdon tuki -yksikkö

Lausunto

10.5.2024

HAK-246978 3 (3)

00.02.04

HAK-2024-522